CUK

Új KEMENESALJA

A VÁROS

Reggel még hóharmatos, déltájban ökörnyálröptetős, de mindenképpen langyos őszidőben érkeztünk meg Celldömölk falai alá. Port vert a lábunk, fáradt és csüggedt volt a Máriás-nép, amely a falakhoz érve már meggyarapodott szépen. Pedig tiltották a menetet. A hivatalos állítás szerint agyhártyagyulladás tizedelte meg az embereket, emiatt be kellett tiltani, meg kellett állítani a prosecciókat. Borus hangulatban indultunk útnak, s a tiltás ellenére eljutottunk a csodatevő Máriához.

Engem is egy Mária vitt el a gyermek és a serdülő kor határán állott, bimbói éppen csak halmosodtak a mellén, szeplővirágok szelidültek az arcán, de számomra ő volt a csodatevő szűz, az első igazi nagy szerelem, akinek a kedvéért elindultam a menettel. A búcsújárás ürügy volt csupán.

Nem így a többieknek, akik hetekkel korábban készültek már, minden évben elvándoroltak a Celli Máriához. Celldömölk bucsujáró hely volt, messze falunkban erről volt híres, emiatt tartották számon. Az a bizonyos esztendő pedig azért is érdekes volt, mert két „híres" embert is megcsodálhattunk. Előbb Rákosi Mátyást, aztán Mindszenthy Józsefet. Mindegyik a maga igazát kereste a vasutasvárosban, mindegyiknek toborozták a népet, mindegyikük ígért fűt-fát, s lám, néhány évtizeddel később mindegyik már a múlté, az enyészeté.

Celldömölk múltjából persze más emlékek is ébredeznek. Az itt élőknek nem most tíz esztendeje, hanem sokkal, de sokkal régebb idők óta város ez a város. Amikor még hivatalosan nem anyakönyvezték városnak, már akkor az volt.

Vásárok nagy gyülekezőhelye, vaspályák találkozása, Kemenesalja központja, ahol szállodákban lehetett megaludni, gőzmalom, vaj- és tejgyár, kőbánya, rengeteg magániparos és kereskedő, vendéglők, pénzintézetek tették városiassá. Fényképezkedni, igazi filmet látni ide, a „városba" jöttek a környékbeliek, búcsúk alkalmával negyven-ötvenezer ember verődött egybe.

A kamaszkori búcsújárás óta ki tudja hányszor fordultam meg falai között. Itt voltam tíz évvel ezelőtt is; a megyei lap tudósítójaként írtam meg a városavatás körülményeit. Itt voltak a bölcsőhelyről messzire kerültek, de hozzá gyakran visszatérők: Gosztonyi János, Szekár Gyula; a várossá felnövés segítői, bábái: Marcali László miniszterhelyettes, Buda Gábor, az akkori tanácsi hivatal elnökhelyettese és sokan a megye és a volt járás vezetői. Részese voltam a városi tanács alakuló ülésének, láttam az új város polgárainak örömtől sugárzó arcát, éreztem azt a belső feszültséget, amely izgatottá és jogosan büszkévé tette őket.

Sokszor jártam itt, a szemem előtt nőtt fel, vált igazán várossá ez a város. A magas ház már tíz esztendeje állott, de én tudom, hogy az azóta épült, szerényebb és mégis tágasabb lakások, középületek, gyárak, intézmények, iskolák, új utcák, ligetek emelték igazán városi rangúvá. Nem kevésbé az a méltóság, amely beköltözött az emberekbe. A celliekbe, akik azóta már tanulják, hogyan kell városlakóként élni, s ezt a gyönyörű lakhelyet becsülni, minél emberibbé varázsolni.

Hol van már a búcsújárás tiltása? És hol vannak, akiknek Celldömölk csak búcsújáró hely volt...

Pósfai János

Tisztelet az olvasónak!

Celldömölknek mikor lesz újra lapja? - kérdezik egyre többen. A jogos sürgetést elsősorban nem a négy évtizedes hiány táplálja, hanem az a tény, hogy napjainkban egyre több városi újság lát napvilágot. Szűkebb hazánkban újságja van már Szentgotthárdnak, Kőszegnek; az időszakonként megjelenő Sárvári Hírlap januártól szintén havonta megjelenő városi újság és a körmendiek is próbálkoztak már helyi kiadvánnyal.

Az igény szüli az új lapokat.

A szülőhely, a város szeretete akarja. Az igény szülte ezt az újságot is, amely szerényen alkalmi kiadványnak nevezi magát. Alkalminak, mert egy jeles ünnepnap, a városavatás tizedik évfordulója keltette életre. A város vezetői tisztelegni kívánnak vele Celldömölk és környéke lakossága előtt. Ugyanakkor nekik szánják a benne található olvasnivalót, a közleményeket, melyek a tíz esztendő dolgait, az előtte történteket és a jövő képét is fel kívánják vázolni.

Nem titkolt szándék: Celldömölk városi lapot akar indítani. Ezt az élet diktálja, s a régi hagyomány táplálja. Valaha ugyanis volt már helyi lap Celldömölkön, amely ugyanúgy, mint a mostani szándék, felvállalta a környék lakosságának gondjait, Kemenesalja népének akart igaz, hű szószólója lenni. Ha ez a múltban igaz volt, most többszörösen az akar lenni. Most sokszorosan szeretné ez a város a központ szerepét betölteni, Kemenesalja lakosságát szolgálni. Ezt tette azalatt a tíz év alatt is, amely a várossá avatás óta eltelt, amely a várossá válás időszakának legfontosabb része. Tíz évvel ezelőtt ugyanis még csak a lehetőségét kapta meg ahhoz, hogy e táj központjává nőjjön, s ma már nyugodt szívvel elmondhatjuk: rangos központja lett ennek a vidéknek.

Az Új Kemenesalja kendőzetlenül, nyíltan, friss hírveréssel azt a szolgálatot vállalja, amit egy helyi újság vállalhat, amit egy helyi újságnak vállalnia kell. Tisztességgel, kellő színvonalon felmutatni mindent, ami érték, amit a közösségek és az egyének létrehoznak, ami a jövő szempontjából meghatározó.

Mindezt azokkal együtt vállalja és teszi, akik e tájnak, e városnak felemelői. Várjuk segítségüket!

A Szerkesztő

A kép önmagáért beszél

Ugye tisztelt olvasó, egyetért velünk. A Celldömölkre érkezőt most ez a szép városkép fogadja a központban. Tíz évvel ezelőtt itt bizony még földbe süppedt, alacsony kis házak gubbasztottak, a kanyargó út elsietett, mintha valami nagynagy ígérettel akarta volna beljebb vinni a látogatót. Csak a kéttornyú templom itt a régi, az emeletes házak újak. Az előtérben látható „patika-ház" nemcsak ennek a városnak a büszkesége. A múlt évben tehát 1988-ban a kivitelező Vasép ezért az épületért kapott elismerést a minisztériumtól.

Mi olvasók, városlakók, Kemenesalja népe, adjuk meg érte szintén az elismerést.

Ez a város a miénk.

Kisvárosi értékőrzés

Városvezetők, de nem csak lokálpatrióták

Miért irigyli a tanácselnök a pápaiakat, látja-e a modern ipar nyomait a párttitkár, és miért mondja azt a népfrontelnök, hogy a járási bíróság elvesztését megszokni nem lehet, legfeljebb csak beletörődtek a város polgárai? Celldömölk tíz évéről stílusosan a városi tanács restaurált vbtermében beszélgettem Tóth József tanácselnökkel, Nagy Kálmán párttitkárral és dr. Marosfalvi Ferenc népfrontelnökkel.

– Tíz év alatt hogyan városiasodott Celldömölk?

Tóth József: Még „gyermekkorban" járunk, hiszen tíz év kevés idő egy város életében, mégis ma sokkal jobban megfelel Celldömölk a kisvárosi követelményeknek, mint korábban. Épületei, parkjai, útjai, munkahelyei, szolgáltatásai, kultúrája és szellemisége mutatják a változást.

Nagy Kálmán: Nyolcszáz – ezer lakás épült. A belvárosban a századforduló előtti vizes, elhanyagolt utcák tűntek el.

Nagy Kálmán: 800–1000 lakás épült. A belvárosban a századforduló előtti vizes, elhanyagolt utcák tűntek el.

Tóth József: Sok vád ért bennünket a városközpontban épített tizenegy emeletes házakért. Valahányszor Pápára megyek, irigykedek, mert az ő kisvárosuk képéből nem „lógnak ki" ilyen nagy épületek. Nemcsak a nagyzási mániánk miatt hoztuk létre ezeket a háztömböket. Amikor várossá lettünk, ötszáz lakásigénylő állt sorba, jelenleg száznegyvenet tartunk nyilván. A magas épületek kis helyet foglaltak el, ezt a technológiát támogatta az OTP is. Ha ma választhatnánk, akkor a kisebb és változatosabb épületekre szavaznánk. A később épített OTP házakból a Mikes lakótelepről, vagy a Kontyosból kevesen akarnak lakást cserélni, a tíz emeletesekből költözgetnek. Önálló családi házas övezetek alakultak ki a Sági városrészen, a Kinizsi és a Kodály utcában.

– Vegyük számba, 1979-től milyen fontos építkezés volt a városban?

Tóth József: 1984-től lakossági, vállalati és tanácsi összefogással építjük a gázvezetéket. Ez alatt a tíz év alatt készült a Korona étterem, a zeneiskola, Pityervárnál az Aranykerék vendéglő a bolttal együtt, hamarosan átadjuk az új szakmunkásképző iskolát, az autószervizt.

Nagy Kálmán: A gazdasági egységek közül a vasút kocsijavító üzemcsarnokot, szennyvíztisztítót hozott létre, a ruházati szövetkezet és a Celltex új üzemeket épített. Kemenesalja ipari üzemei és szövetkezetei a városban és környékén az országos és a megyei átlag fölött teljesítenek. A vasutat nem számítva 1987-ben az ipar nettó árbevétele 1,3 milliárd forint volt, a nyereség 202 millió, a mezőgazdaság árbevétele 1,4 milliárd forint, nyeresége 130 millió forint.

Celldömölk 1871 óta vasúti csomópont, a dolgozók egyharmadának a MÁV ad munkát. Ipari és mezőgazdasági szövetkezeteinkben nincs különösebb gond. Régen várt önállóságot kapott a Keripar és az Élgép. Csendesen, de elindult a szerkezetváltás.

– Megfelelő munkát találnak a Kemenesalján élők?

Tóth József: Két iparosodott megye határán vagyunk. Erős a szívóereje Veszprém és Győr-Sopron megyének. Eljárnak és elköltöznek, mint ahogy hozzánk is bejárnak és beköltöznek. A falusi munkaerőt az erősödő termelőszövetkezetek lekötik, a városkörnyékén a falvakban is javult az élet, Keléd kivételével mindenütt vezetékes vízhálózat készült.

Nagy Kálmán: A következő években betanított munkára nem igen keresnek majd embereket, elsősorban a szakképzetlenek kerülnek hátrányos helyzetbe.

– Hogyan változott a város lélekszáma?

Dr. Marosfalvi Ferenc: 1984-től csökken a lélekszám, mint országosan, nálunk is kevesebb gyerek születik, az időskorúak aránya növekszik.

1984-ben 12 ezer 900-an éltek Celldömölkön, 1988-ban 12 ezer 600-an.

– Beszéljünk talán arról is, tíz év után mi hiányzik legjobban a városból?

Tóth József: Sokan kifogásolják útjaink állapotát, de nem szabad elfelejteni, hogy 1979-ben alig néhány elfogadható szilárd burkolatú útunk volt. Vagy régi bajunk a kereskedelem. Nem az alapterület hiányzik, hanem a jó szakboltok, iparcikkekből, ruházati termékekből lehetne bőségesebb választék. Az élelmiszerkereskedelemtől addig mit várjunk, amig a régi elosztási rendszer szerint kapják az árukat? Az élelmiszerellátás nemhogy javult, rosszabbodott. Tár-

(Folyt. a 3. oldalon)

Négy éve van gáz

Egy nap 26 milliót kasszíroztak

1983-ban csillant meg a lehetőség, hogy Celldömölk csatlakozhasson az országos gázhálózathoz. Nem könnyű tárgyalások után jutottak el a város vezetői oda, hogy a tervezett vezeték a Sághegy keleti oldalán húzódjék, azaz a sági városrészen keresztül.

Ekkor még nagyobb problémával találták magukat szembe a városatyák. Már jóváhagyott ötéves terv volt, abból kikanyarítani már nem lehetett. Nem volt más hátra: azokhoz kellett fordulni, akiknek létérdekük a gáz és tudtak is áldozni: az üzemek, az intézmények. Huszonhat millió forint gyűlt össze egyetlen nap alatt! Végül is ekkor nyílt tényleges lehetőség a celli gázellátás megteremtésére.

A fogadóállomás az ország legolcsóbb ilyen létesítménye lett, vgmk készítette. A gázláng 1984. októberében gyúlt ki a Keriparnál. Azóta évente 15-20 utcába jut el a gáz. Öt év alatt 45 kilométer vezeték épült, ez 78 millió forintba került, társulási formában. A 110 celli utca 70 százalékában van gáz, 2150 otthonban adja gáz a meleget. A város hétmillió forint vissza nem térítendő támogatást kapott, ebből az olajjal fűtött tanácsi intézményeket állították át gázfűtésesre. Csak ez évente másfél millió forint megtakarítást jelent, nem beszélve a környezetvédelmi előnyökről. Dicsérik a gázt a városlakók is; kényelmesebb, olcsóbb ez, alig van már füstölgő kémény, még a Távhőszolgáltató is átállította berendezéseit. Közös a vélemény: nagy lépés volt a gáz bevezetése a városias életmód megteremtésében.

Eltünnek a sáros járdák

A városi fórumokon elég sok még a panasz az utak, a járdák állapota miatt. Érthető azok berzenkedése, akik nem a 70 százalék kiépített út és a 75 százalék kiépített járda mellett laknak. A főbb utak rendben vannak, ezeket 60 millió forintért tették rendbe, még a városavatás előtt. Utána következett a városközpont, 2500 négyzetmétert kis kockakővel fedtek be, ez egyedi az országban. Rendezték a Szentháromság teret és a Kisfaludy utcát is.

A lassabban csörgedező pénzforrások miatt kisebb ütemű a földutak portalanítása. Fontos feladat, hogy a gázépítés után helyreállítsák a feltúrt utcákat.

Az utóbbi tíz évben dícséretes volt a járdaépítés. Évente hat-nyolc utca lakói kapják meg a tanácstól a kavicsot és a betont, s társadalmi munkában építenek. Ebben az ütemben lassacskán elfogynak a sáros járdák Celldömölkön. . . .

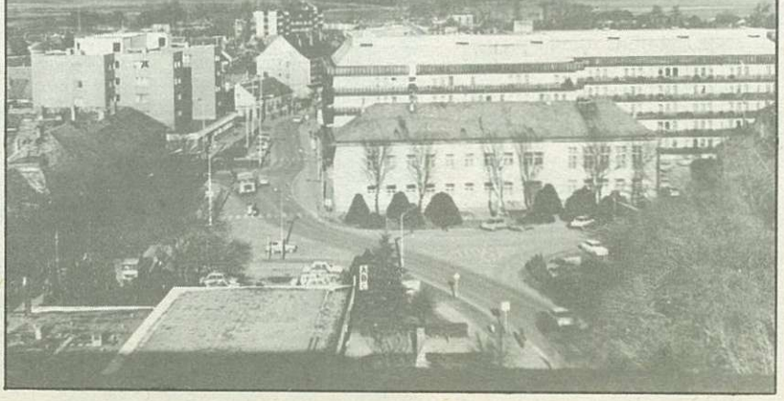

Szétcincált Cinca

Mindössze tizenegy kilométer hosszúságú szennyvízcsatorna van a városban. Ez társulati formában épült. A magas költségek miatt az utóbbi tíz évben csak három kis utcában jött össze a lakossági társulás.

A szennyvíz ma a város egyik legnagyobb gondja, a bajt fokozza a magas talajvíz. A városi szennyvíztisztító mű mechanikai derítője csak 600 köbmétert fogad naponta, pedig ennél jóval több szenny keletkezik. Az egyik „eredmény" az, hogy a Cinca patakban már nincs élet – „szétcincálta" a mocsok. Nagy teljesítményű biológiai tisztítóra lenne szükség, ezt a negyedik ötéves tervtől kezdve (!) mindig megcélozza a város. Mivel költségei 60–70 millió forintnál nem kisebbek, még mindig csak remény ez a létesítmény.

Balogh József
A MAHOLNAP KAMASZ
– Celldömölk 10 éve város –

Kisgyerek voltál, s maholnap
kamasz lész!, észre se vettem,
ahogy a tíz év elrohant
feletted is, meg énfelettem.

Mily fürge az idő, istenem,
múlását fiaimon mérem,
akik nálad születtek, Város,
s veled együtt növekednek szépen.

Forgalmas-híres állomás:
hány vonat szaladt rajtad át
Sághegy-szomszédnak integetve,
s hozott-vitt emléket, csodát!

Lassan négyezer napja már,
hogy város-rangodat visszakaptad.
A rang semmi, csak tettekkel
bizonyulsz igazán nagynak.

Fiaimmal is ezt hitetem,
s ha utánam csupán csend marad:
gyermekek város, felnőttként
majd ti folytatjátok szavamat.

A városépítő

Sárváron van a Vasép legközelebbi építésvezetősége, de városunkban is állandóan van munkája a megye állami építőiparának. **Szabó Lajos** művezető 1960 óta dolgozik a Vasép „színeiben", 1971 óta lakik a városban. Mondja, Tokorcson született, ma is oda húz a szíve. Persze a modern Celldömölkhöz is sok köze van, ha valaki, ő igazán sokat tett a város mai arculatának kialakításáért.

– Lakás, iskola, óvoda, bölcsőde, művelődési ház, üzem, gyógyszertár, a templomon kívül talán mindenfajta épület elkészültében közreműködtem a városban – mondja. – A városiasodás 1969-ben kezdődött, a városközpont kiépítésével. Azóta folyamatos a fejlődés, mindig van itt munkája a vállalatnak. E pillanatban például a sárvári művezető kollégа is nálunk van, a „szomszédvárosban" most nem nagyon akad beruházás.

– Mi épül most?

– Az új szakmunkásképző, az autójavító, egy létesítmény a műszaki kisszövetkezetben, a posta műszaki bázisán, a malomban, valamint 67 lakást építünk még. Utóbbiakat a kollégám művezeti.

– Milyen szemmel nézi a városépítő az „alkotást"?

– Természetesen kicsit a gazda szemével. Igyekszem meglátni az erényeinket, de főleg a hibáinkat. Utóbbiakat azért, hogy ne ismétlődjenek.

– Az építő vétsége maradandó...

– Szarvashibákra ne gondoljon! Szerkezeti hibát nem követtünk el a városban, beázások, tervezési gondok akadtak, dehát amint tudjuk, aki dolgozik, hibázik. A kocsmaasztalnál könyökölve nem lehet hibát véteni...

– Milyen a kapcsolata a város vezetőivel, az építtető partnerekkel?

– Nagyon jó. Bármelyikükhöz fordulok teljesíthető kéréssel, nem tagadják meg a segítséget. De ez igaz fordítva is. Én itt a városban nagy önállóságot kaptam a vállalat vezetésétől, a vállalkozásokat kívéve bármilyen ügyben tárgyalhatok.

kt

Mesteriből New York-ot

Ha jó a személyes összeköttetés is a postával, akkor akár két óra alatt is bejön telefonon egy fővárosi hívás. De nem egyszer előfordult már, hogy Budapestről nyolc óra alatt nem sikerült felhívni Celldömölköt. Tudjuk, évente hány milliárd forint veszik el azért, mert a telefon sokszor lassúbb, mint a vasút, tehát nem lehet vitás, korszerűsítésre szorul a távbeszélőrendszer Celldömölkön is.

A szombathelyi góckörzet átadása után a megye más városainak is lehetőségük nyílhat telefonhelyzetük javítására - de csak tetemes saját forrás esetén. Ez Celldömölkön részben már megvan, a gazdálkodó szervezetek 21 millió forintot adtak össze, ez már rajta van egy számlán.

Hatszáz állomásos, igen korszerűtlen központ működik most a városban, majdnem ennyien igényelnek telefont. Az új állomás négyezer vonalat „fogad" majd, később hétezerre bővíthetik. Ha elkészül, a világgal való kapcsolattartásban Celldömölk és környéke vagy száz évet ugrik előre az időben. A távbeszélő hőskorából eljuthat oda, hogy például Mesteriből közvetlenül lehet tárcsázni New York-ot ....

A Celli Hilton

A celli Hilton - így nevezi a népnyelv azt a létesítményt, amely az állomással szemben van, a vasút építtette, szálloda, étterem van benne, művelődési célokat is szolgál.

Egyúttal jelképezi azt, hogy a város és a vasút egybeforrt, sok évtizedes Celldömölk és a MÁV kapcsolata. Száztizennyolc éve haladt át itt az első vonat. Vasutashagyományok, vasutasnemzedékek vannak már a városban, a település talán nem fejlődhetett volna így, ha nem vasúti csomópont.

A celliek is örültek annak a kezdeményezésnek, hogy a hagyományőrzés, a társadalmi kapcsolatok erősítésére a MÁV néhány nagy teljesítményű villanymozdonyt vasutasvárosokról nevez el. Nem véletlenül ítélték meg úgy, hogy Celldömölk is ezek sorába tartozik. Egy nagy értékű, V63 sorozatú, méghozzá a o17-es számú villamosmozdony máris Celldömölk nevét viseli, oldalán díszként a város címerét népszerűsíti. Olyan címert, amely - egyedül az országban - a vasút vasutat jelképező szárnyaskereket is magában foglalja. Hirdetve azt, hogy a város büszke vasutas múltjára, jelenére és a jövőre, amelyet szintén a vasúttal együtt képzel el.

Kisvárosi értékőrzés

(Folyt. a 2. oldalról)

gyalhatunk mi akivel csak akarunk, ha nem akar jönni hozzánk a konkurrencia, mert kiszámolja, hogy nem éri meg neki. Igyhát Pápán, Szombathelyen és Győrben vásárolnak a celliek, főleg akik vasutasok...

Dr. Marosfalvi Ferenc: A járás megszüntetése után elvitték a bíróságunkat Sárvárra. Úgy gondolom ebbe csak beletörődni lehet, megszokni nem. Számomra a városi lét azt jelentené, hogy legalább azok a kulturális, szellemi, gazdasági adottságokat, szolgáltatásokat megtaláljam, amelyek a hajdani járási székhelyen még megvoltak. Ez nemcsak Celldömölk, hanem vonzáskörzetének is érdeke. Kemenesalján ma 35 ezer ember él...

– Szellemi élet, oktatás, művelődés...

Dr. Marosfalvi Ferenc: A szakmai munka javult az iskolákban, de azt hiszem, nem azért, mert megkaptuk a kutyabőrt. Három általános iskolánk, két középiskolánk van. Megélénkült a szellemi mozgás. Létrejött a Berzsenyi Társaság, a Kemenesaljai Baráti Kör, az Agrár klub, alkotó körük van a fafaragóknak, irodalmároknak, helyi csoportjuk a fiatal közgazdászoknak.

Tóth József: Szeretnénk, ha az értelmiségiek jobban megtalálnák egymást. A művelődési központ új helyzetbe került, tíz éve látványosabb, érdekesebb volt a munkája. Azt hiszem, jobban kellene a kapcsolatokat alakítani, talán kevesebbet kellene kritizálni és többet segíteni a népművelőknek. A zeneiskola tanárainak mozgolódása, a koncertek és előadások új színfoltot hoztak a város életébe. A kórusmozgalomnak, a honismereti munkának hagyományai vannak Celldömölkön, s a tavaszi kemenesaljai napokhoz is ragaszkodunk.

– Legyen beszélgetésünk záró kérdése: milyen a város polgárainak és vezetőinek kapcsolata?

Tóth József: Nyitott. Az a celldömölki, aki meg akar tudni bármit is a városról, megtudhatja. Tanácsüléseink nyilvánosak, városkörzeti, városkörnyéki, lakóbizottsági és rétegtanácskozásokon, üzemi fórumokon találkozunk, ahol a párt, a népfront és más tömeg- és társadalmi szervezetek képviselői is jelen vannak. A kisvárosi értékeket csak az itt élő emberekkel együtt őrizhetjük meg és teremthetjük újjá.

Treibner Mária

High-tech Jánosházán?

Valaha betérő kocsma volt, később ipari üzemek kaptak benne helyet, ma ez a Celltex Háziipari és Ipari Szövetkezet galvanizáló üzeme Jánosházán. De már nem sokáig. Korszerű, félautomata, európai színvonalú galvanizáló üzemet épít a nagyközségben a szövetkezet, az egyik legkorszerűbb ilyen jellegű technika lesz ez az országban. Nem high-tech, de a korábbihoz képest mégis az....

A múlt évtized elején honosította meg a Celltex a galvanizálást Jánosházán. Kiderült: fémipari szerelvények felületkezelésére elég nagy az igény - például a Keripar celldömölki gyára is fontos megrendelő. Csavaráruk, fémtömegcikkek, de még a bevásárlókocsik fémrésze is galvánozást igényel, s a Dunántúlon a leendő galvánüzemhez hasonló nincs még.

Ez az ágazat adja a szövetkezet termelésének egyhetedét. Az új üzemben

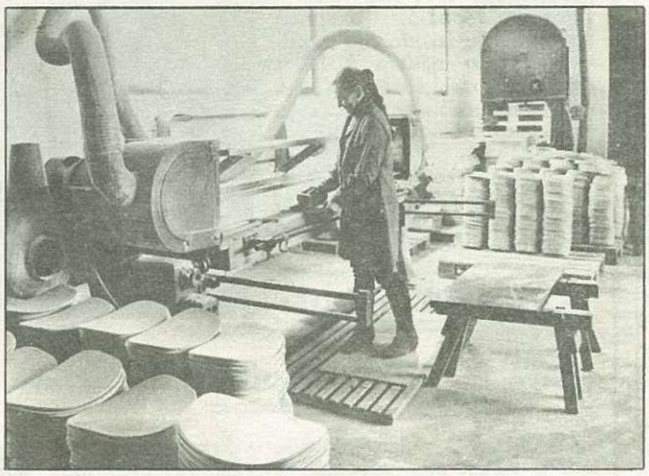

kapacitásnövekedésre számítanak, megteremtődik egy esetleges tőkés export lehetősége is. Javul a környezetvédelem, jobbak lesznek a munkafeltételek. Az új üzem építésének jelentős részét a szövetkezet házilagos kivitelezésben végezte, a termelés 1989-ben megkezdődik.

Volt a Celltexnek még egy részlege a nagyközségben. A konfekcióüzem azonban nem hozott kellő nyereséget, a bérmunka-megbízók nehéz helyzetbe kerülése elősegítette a döntést: megszűnt a varrás, a dolgozók a Celltex celldömölki központjában kaptak munkát - jobb fizetéssel. Most naponta ötven-hatvan ember - főleg nő - jár be a nagyközségből a Celltexbe, a szövetkezet járművén.

Ami pedig a galvánüzemet illeti: ez tipikusan „férfi" munkahely, a tszen és az Iskolabútor- és Sportszergyáron kívül a harmadik legnagyobb munkalehetőség Jánosházán.

Csillagműhelyből új csarnokba

A megye egyik legnagyobb beruházása az úgynevezett B-típusú kocsijavító a celldömölki csomóponton. A B az itt lehetségessé váló javítások nagyságát jelenti szakmai „nyelven" – ez a több mint 350 milliós bázis Nyugat-Dunántúl legnagyobb ilyen kapacitása lesz.

Vasúti teherkocsikat természetesen eddig is javítottak a MÁV Szombathelyi Igazgatóságán és másutt is, azonban egymástól távoli telepeken, igen korszerűtlen körülmények között, kócerájokban dolgoznak a szerelők, sőt ittott a csillagos ég alatt.

Az új javítócsarnokba korszerű gépeket telepítenek, futószalagszerű lesz a termelés. Korszerű szociális létesítményekkel, tanműhellyel is ellátják. Itt helyezik el a csomóponton működő második, padló alatti kerékesztergát. (A meglevőt már egy ideje használják a vasútasok: előnye az hogy a dizelmozdony kerekét levétel nélkül esztergálhatják.) A teherkocsi-javítóban a tehervagonok kerekét tudják majd hasonló módon esztergálni. Nem mellékes: a Dunántúlon csak ez a két ilyen berendezés van, mindkettő Celldömölkön!

A csarnok fővállalkozója a Tanép, nem lehetetlen, hogy a tervezett novemberi átadást esetleg néhány hónappal előbbre hozzák, s már az idei vasútasnapon felavathatják a csarnokot. Erre minden remény megvan, mert a Tanép a téli hónapokban is tud dolgozni a lezárt, fűtött épületben.

Honatyánk: Győrffy László

Harmadik éve Celldömölk és környéke országgűlési képviselője Győrffy László, az ostffyasszonyfai termelőszövetkezet elnöke. Az energikus, felkészült, tekintélyes gazdasági vezető méltó utóda Gosztonyi Jánosnak, aki két évtizeden át képviselte Kemenesalja népét a Parlamentben.

Jó a vízbázis

Naponta átlagosan 3425 köbméter víz fogy a városban, az öt kút négyezer köbmétert „tud", azaz a két víztározó tartalékával együtt nincsenek ivóvízgondok Celldömölkön.

S nem is lesz? Minden jel arra vall, hogy emiatt nem kell aggódni. A városnak igen jó vízbázisa van, már elkészültek két újabb kút tervei is. Távlati elképzelés az, hogy a Sághegy oldalában újabb tározó épül.

Nyáron sincsenek víznyomásgondok még a kilencedik emeleten sem – a magasházban ugyanis külön hidrofor nyomja fel a vizet. Itt talán még több folyik, mint másutt a harmadikon...

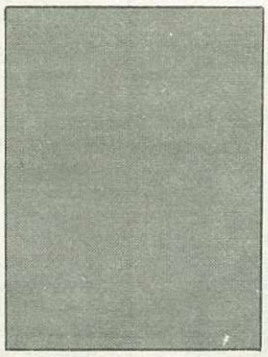

Helyben ütik be a pecsétet

Hajszálon múlt, hogy meg nem szűnt az Élgép gépkocsijavítója a városban. „Mentőangyalként" jelentkezett a Pápai Autójavító Vállalat, átvette az üzemet, sőt, a közeljövőben ünnepélyesen átadják a szervizt.

Sándor Mihálytól, a pápai vállalat igazgatójától tudjuk, hogy már működő üzemet szeretnének avatni – még januárban. Az áfával együtt 36 millió forintba kerülő beruházást a város is támogatta, végül is közös a „gyermek", a megye egyik legkorszerűbb műhelye.

Műszakonként éppen egy tucat ember várja az ügyfeleket a szervizben. Lehetőség nyílik itt zárt technológiás vizsgáztatásra azaz helyben beüthetik a pecsétet a forgalmi engedélybe. A várható forgalom 85 százaléka személygépkocsi lesz; minden, szocialista piacról származó autót, Fiatot, farmotoros Skodát, Barkast Nysát Zsukot, Arot, Uazt, sőt Volkswagent és Marutit is vállalnak. Ez a szerviz semmivel sem „tud" kevesebbet, mint mondjuk a szombathelyi Szinkron.

A tervek szerint a nyitástól kezdve használt autók értékesítésével is foglalkozna a szerviz, ez is nagy könnyebbséget jelenthet a városban és a környéken élő autósoknak.

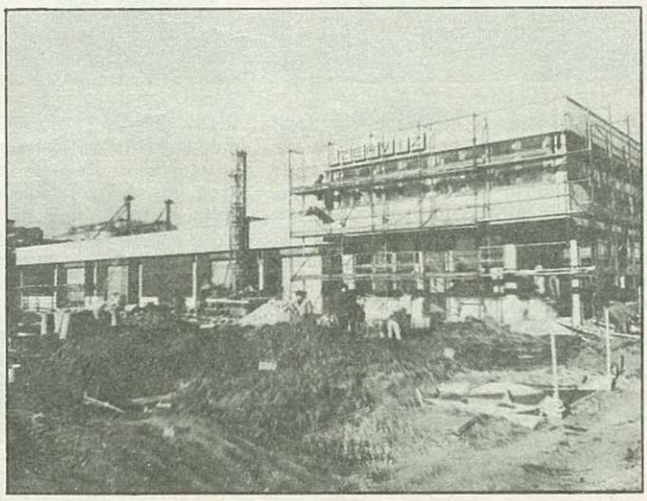

Magyar pékség az Élgépből

Talányos nevet visel egy éve az Élgép egykori 7. számú celldömölki gyára: itt alakult ki a vállalat sütőipari diviziója. Ez lényegében olyan, sütőipari berendezésekre szakosodott gyár, amely az ilyen profilú gépek fejlesztésével, értékesítésével is foglalkozik. Vagyis tisztult, egyúttal bővült a gyár profilja, nagyobb önállóságot kapott.

Nagy lépés ez az Élgép itteni kollektívájának. Korábban csak a gyártásra kellett figyelniük, most már fejlesztő tudásukra, marketing tevékenységükre is szükség van. Mivel a központ sok mindent decentralizált, felgyorsultak a vállalati folyamatok, sok, eddig kihasználatlan tudás került elő. Sőt, mindez átszervezéssel, új szakemberek alkalmázásával is járt.

A divizió első éve sikeresebb volt a tervezettnél, az átszervezések ellenére több mint kétszeres nyereséget értek el, mint várták. Persze a realitásoktól nem szakad el a celli divizió. Az első, legfontosabb feladat az, hogy csökkentsék termékeiknek az európai szinttől való lemaradását. Egy angol cég „átvilágította" a vállalatot, s megállapította, hogy a belső piac ad lehetőséget egyelőre a fejlődéshez. További beruházások, licenc- és know-how-vásárlások segíthetik az új technológiák, termékek meghonosítását. A helyi szellemi tőke erejét bizonyítja egyebek mellett az, hogy már ajánlja megrendelőinek a divizió a magyar pékség berendezéseit, ez egy folyamatosan működő, kenyérsütő berendezés, kemencével együtt. Foglalkoznak más új, korszerű gépcsaládok, géprendszerek kialakításával is.

„Bebarnult" üzem

Lehetne akár hupikék is...

Kezdetben volt a Cellcid, amikor a Sághegyalja Tsz-ben úgy döntöttek, hogy vegyi melléküzemággal próbálkoznak. Ez a fasebkezelő anyag évekig csak sebeket okozott, mert az üzem az újabb nekibuzdulások ellenére veszteséget „termelt".

A fordulat 1986 volt. Ekkor kezdték meg a Cellcolor festék gyártását, 1988-ban majdnem ezer tonnát állítottak elő belőle. Megsokszorozódott a vegyi üzem árbevétele, már eléri a százmillió forintot. Harmincöt ember „hozza" a szövetkezet árbevételének, nyereségének felét.

Már az egész országban ismerik az építkezők, a házfelújítók a celli festéket. Most különösen a barna a divat. Bár hétféle színű festék készül a vegyi üzemben, a legtöbb a barna. Ha változik a divat, akár pillanatok alatt átállnak mondjuk hupikékre is...

Viszonylag kellemes gondjai vannak a tsz-nek a festékgyártókkal. Az igényeknek csak a felét tudják kielégíteni a mostani körülmények között, feltétlenül szükség lenne egy nagyobb fejlesztésre. Három műszakban és hétvégén is termelnek.

Celli polgárnak lenni

Éppen ötven éve szegődött el inasnak Körmenden Boznánszky Ferenc. Késes és műköszörűs lett, azután Celldömölkön telepedett le, 1957 óta önálló kisiparos a városban, ugyanabban a tizenkét négyzetméteres helyiségben dolgozik több mint harmincegy éve, ahol szót váltunk.

– Ki jár ide? Mindenki – feleli a mester. – Falusi, városi. Hoznak kést, ollót, borotvát, szecskavágót, gyalukést, egyszóval mindent, aminek éle van. Most, a disznóölések idején a húsörlő, a disznóölőkés a leggyakoribb.

– Hogyan látszik meg itt az életmódváltozás?

– Régen borotvát hoztak hozzám a legtöbbet, amikor borotvakéssel szabadultak meg borostájuktól a férfiak. Most egy hónapban egyet, ha látok... Egy biztos a régi acélholmik a legtartósabbak. Ma sem ritka, hogy behozzák rendbetetetni a dédmama hatvanéves ollóját.

– Négy éve nyugdíjas már. Miért dolgozik még?

– Én enélkül nem tudnék meglenni. És nemcsak azért mert a feleségemmel – aki szintén iparos volt – ketten együtt kapunk egy nyugdíjra valót. Hanem azért is, mert a műhelyem szinte „közvéleményformáló intézmény". Bejön ide a tanácselnöktől kezdve bárki, „elfuttballozunk", elpolitizálgatunk. Néha azon veszem észre magam, egész délután alig dolgoztam valamit. Aztán bennt maradok estig, amíg marad munka.

– Milyen közismert, köztiszteletben álló celli polgárnak lenni Celldömölkön?

– Már cellinek érzem magam, régóta élek becsületben a városban. KIOSZ-elnök voltam, dolgoztam a népfront választmányában, most pedig az önkéntes tűzoltó egyesület vezetőségében.

– Kinek köszön az utcán?

– Mindenkinek. Ha jönnek szembe srácok, „szervusz, fiam", mondom nekik, gondolom, biztosan nem vettek észre.

– Kijár még a meccsre?

– Természetesen. Megvan a magunk társasága. A fiam nemrégen hagyta abba a játékot, én már csak azért is megnéztem a fiúkat. Igaz, most nincsenek valami jó passzban. Meg a szerencsével is hadilábon állnak.

– Milyennek látja az állam és a kisipar viszonyát?

– Én nem adózom, türhetőnek tartom. Mások a sok írnivalót sérelmezik. Ha nekem is kötelezővé tennék, abbahagynám a munkát. Konkurenciám nincs a közelben, mégsincs szívem fele annyit sem kérni egy kisollóköszörülésért, mint a pesti kollégáknak. Hiszen becsület is van a világon....

A mester nemcsak a kések és az ollók mestere, hanem az emberi kapcsolatoké is. Lelkemre köti, Cellben járva lépjek be hozzá máskor is.

Megígérem. Örömmel.

kósa

Kisebb hírek a Kemenesaljáról

Népszerűek a kisfürdők

A borgátai és a mesteri termálfürdők nyáron üzemelnek, téliesítésükre jelenleg nincs anyagi fedezet. A hétvégi nyaralók tulajdonosai a törzsvendégek, de rajtuk kívül sokan felkeresik e kellemes környezetű fürdőket. Az 1988-as forró nyár 10 %-al több vendéget vonzott, mint az előző évi. Mesteriben 29.833, Borgátán 64.381 fizetővendég látogató volt, összegezték a Celldömölki Költségvetési Üzemnél, amely fenntartója ezeknek a fürdőknek. A jövő évi idényre felújítják a medencéket, Borgátán camping létesítését kezdték el. Első lépcsőben száz férőhelyes lehetőséggel áll a kirándulók rendelkezésére, ehhez biztosítják a szolgáltatásokat. A későbbiekben ez a férőhely duplájára fejleszthető. A terv megvalósításában a Savária Turisttal működnek együtt, amely az üzemeltetést is ellátja.

Jánosházi levél

A jánosházi vár felújítás és műemléki kutatás miatt évek óta elhanyagolt állapotban van. Ebben az épületben volt a gazdag néprajzi és történelmi anyagokat feldolgozó és bemutató helytörténeti múzeum, amely Batthyány Lajos nevét viselte. Sajnos a társadalmi munkában, önzetlen adakozással, nagy lelkesedéssel létrehozott múzeum anyaga dobozokba csomagolva, a látogatók és a kutatók elől elzárva van a megüresedett nemeskeresztúri iskolában. A vár sorsa kilátástalan, így egyenlőre átmeneti megoldásra lenne szükség a hiányolt helytörténeti kiállítás biztosítására. Erről írt levelet Farkas Imre nyugdíjas tanár, gyűjteménykezelő:...." A megyei múzeumigazgató a legutóbbi látogatásakor ígéretet tett, javaslatomra, hogy addig is míg a vár épülete, környéke elkészül, terv szerint az Ispitában - a vár melletti épület - lenne elhelyezve a múzeum anyaga... Az épület restaurálása nagyjából kész, egy kis ráfordítással teljesen rendbe lehetne hozni. Egy kis lökés kellene, hogy a terv valóra váljon." A történelmi múltját becsülő jánosházi és a környék lakói megillettenék ezt a lehetőséget, figyelmet.

Két hazája – volt!

Celldömölk központjában egy régi épület kéményén nyaranta emberközelben éltek a gólyák. Minden tavaszon a régi fészküket „megigazgatták" és felnevelték fiókáikat. Legutóbb négyet is! Mindez azt igazolja, hogy jó feltételek között élhettek, kedvelték őket a város lakói. A környékbeliek a napokban meglepődve látták, hogy a fészket ledöntötték, megsemmisítették. Az elavult házat magáncélra vásárolták meg és az első cselekedetük mi sem lehetett más, mint a gólyafészek eltávolítása. Ez nem hagyható szó nélkül, a kedvezőtlen hangulat, háborgás is ezt követeli. Hivatalosan nem tudnak a szándékról. Elfogadható, hogy a házat tatarozni kell, esetleg időlegesen a gólyafészket is meg kell szüntetni, de arról nem hallani, hogy lesz e helyette másik. Körmend város természetszerető színfoltja, hogy központjában is, majd minden kéményen gólyafészek van. Lehetséges, hogy a celli gyerekeknek vidékre, vagy esetleg Körmendre kell elutazni, hogy gólyát lássanak? Enyhe túlzás ez, de a az idei kikeletkor, a magyar ember kedvelt madara, költők által oly sokszor megénekelt gólyák, fészekre lelnek e Celldömölk városában?

D.J.

Nyugati butikoknak varrnak

Az évtized elején a megszűnés, a beolvadás réme fenyegette az Egyesült Ruhaipari Szövetkezetet. Már politikai, érdekképviseleti szinten folyt a vita, végül bizalmat kapott a kollektíva. S élt a lehetőséggel. Ma ez a celli szövetkezet a hazai textilruházati ipar egyik üde színfoltja. Termékeik alig kifejezhető százaléka kerül csak a hazai piacra, a termékek zöme tőkés bérmunka. A szövetkezetben varrt női, gyermek és lányka ruhák, blézerek, nadrágok, kabátok Nyugat-Európa és Amerika butikjaiba kerülnek, mindig a legújabb divatirányzatokkal ismerkednek meg a szövetkezet dolgozói.

A hosszú távú partneri kapcsolatokra bátran alapozhattak: exportnövelési pályázatot adtak be, ezzel nyílt lehetőség egy új beruházásra, amelynek előnyeit a múlt év nagy részében már érezte a szövetkezet. Az új épületben szabászat, készés nyersáruraktár kapott helyet. Szép az új üzem, légkondicionált, s megteremtődött a termelés bővítésének lehetősége.

Szerelmünk a Sághegy

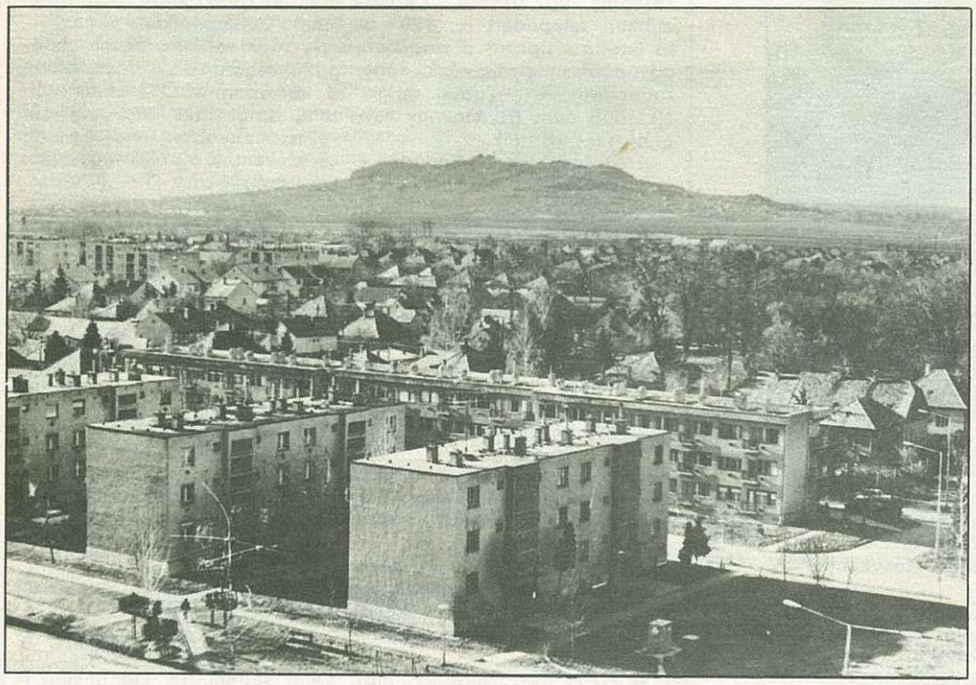

„Messze setétedik már a Ság teteje..." – írta vala a költő, akinek távoztában elszorult a szíve. A Sághegy hozzánőtt ehhez a tájhoz, Kemenesalja éke, disze, féltett kincse; tájvédelmi körzete. Nem véletlenül mondják, hogy ennek a hegynek minden négyzetmétere gondozott. (Az 50-es években, hej pedig, de el volt hanyagolva! Pusztulását már-már végzetesnek hittük.) Most: tájba illő pincék mindenütt, gondozott, művelt szőlők, kertek amerre a szem ellát. Tavaly madártani tanösvényt avattak a Kemenesaljai Napok alkalmával, mára elkészült a vulkánológiai és geológiai tanösvény terve, s ha minden jól megy, az idei, 1989-es Napok alkalmával avatják. Ebben az évben földtani napok megrendezését is tervezik a Sághegyen, ahol múzeum őrzi az egykori kőfejtő emlékeit, Móricz Sándor Munkácsy-díjas festő képeinek állandó kiállítása látható, s minden évben találkoznak a fúvósmuzsika művelői a hegy kráterében.

Visszatérés a szülőfalumba

Többszörösen kitüntetett fafaragó népművész Németh Gyula. Visszakívánkozott az útjára bocsátó szülőfalujába, Dukába. A hatvanas években, még általános iskolás korában hívták föl rá a figyelmet, amikoris sokoldalú tehetségével kiemelkedett a diáktársak családjából. Máig őrzöm a hozzám eljuttatott mintegy hetven rajzát. Kovács Jánossal, az akkori tanácselnökkel kerestük meg a szülőket és beszélgettünk a gyermek iskoláztatásának lehetőségeiről. A ma már ismert fafaragó Celldömölkön alapított családot, munkáit az országos bemutatókon kitüntetésekkel ismerték el, a velemi stúdió egyik legaktívabb tagja. Alkotó időszakának az éveit éli, és hogy jobban megfeleljen elhivatottságának, arra gondolt, hogy dolgozni visszamegy a szülőfaluba, a csendes világba, ahogy ő fogalmazza: a „búvóhelyre".

A Dukai Takáchok kúriáját hasznosító Simonffy András írával barátságot kötvén, a termelőszövetkezet birtokában lévő bognárműhely, amely a kúria udvarán áll, alkalmasnak bizonyult egy műterem megteremtésére.

Kérdésünkre a következőket mondta:

– Az elmúlt tíz évben, évente csak egy-két alkalommal látogattam haza. Magam is kíváncsi voltam, hogyan is fogadták a visszatérést, befogadé újra a közösség?

A falu szeretettel fogadta, a lakók természetesnek vették, hogy itt él és dolgozik. Celldömölkön és Jánosházán minden csütörtökön szakkört vezet. A családjához hetente kétszer tér haza. Minden nap találkozik a falubeliekkel, elbeszélgetnek, néhány iskolatársa és a szülei barátai közösségében jól érzi magát.

D.J.

Kultúra, zene, oktatás

Eredmények és hiányosságok

Celldömölk kulturális élete nem egy korban példaértékű volt. A város, ha csak tehette, áldozott a művészetekre. Tudván, hogy a szellemiség emelésével a jövőt alapozza meg. Mi arról kérdeztük Molnár Gábort, a városi tanács osztályvezetőjét, hogy miként áll ma a kultúra, a zene, az oktatás ügye Kemenesalja központjában?

– A kultúra helyi fellegvárával, a Kemenesaljai Művelődési Központtal kezdeném – mondta. – A ház jó színvonalon látja el alapfunkcióit, a kiscsoportok szervezését, a színházak fogadását. Gondoskodik az ifjúság szórakoztatásáról. Koncerteket, vetélkedőket rendez. A városkörnyéken lévő művelődési házak munkáját módszertanilag és szakmailag segíti. Külön is eredményesnek mondhatók a kiállítások. Például az évente megrendezett iparművészeti kiállítás és vásár, karácsony tájékán. Rendszeresen helyet ad a hazai képzőművészeti élet legjobbjainak. A Kemenesaljai napok keretében mutatkozhatott be a tájhoz kötődő Szalóky Sándor, Móritz Sándor és dr. Csorba Tibor. De volt már kiállítása itt Borsos Miklósnak, Udvardy Erzsébetnek és rövidesen lesz Szerváciusz Tibornak. Sajnos, a színházi élet visszaesett, az érdeklődés csökkent. Kisebb az igény, de azért egy színházi sorozat megél. Bérleteseink száma kétszáz, indulás-kor hatszáz volt. A klubok jól működnek, művészeti csoportjainkra sem lehet panasz. Népszerűek a számítástechnikai és idegennyelvű tanfolyamok. Hiányosságként azt mondanám, hogy nem sikerült igazán megnyerni a fiatalokat. A ház nem versenyképes a vendéglátással szemben. Az utóbbihoz kötött szórakozásnak nagyobb a vonzereje. Ez persze az igényesség kérdését is felveti.

– Mi a helyzet a zeneoktatásban?

– Jelentős előrelépés történt. Új zeneiskolát adtunk át, a megyében a legjobbak közöttt vagyunk. Különösen a zenepedagógiai munka erős oldalunk. Ez azt is jelenti, hogy jó a szakembergárda, felkészültek tanáraink. A hiány-hangszeres szakokon együttműködik az iskola a szombathelyi szimfónikusokkal, s így megoldhatók a gondok. Igyekezünk idecsábítani a fiatal zenetanárokat. Nemrég két házaspárt sikerült megnyernünk, lakást biztosítottunk számukra. Tény, hogy nagy számban tanulnak tovább az itt képzett fiatalok a szombathelyi, a győri zeneművészeti szakközépiskolában. Két hónapja működik a Zenebarátok köre, évente öt hangversenyt rendeznek. Tudtommal jönnek majd Cellbe a New York-i hárfások, s már vendégszerepelt a kőszegi vonósnégyes, valamint ifj. Békefy Antal régizene csoportja. Eredményesen működik a városi vegyeskar, a Liszt Ferenc kórus is.

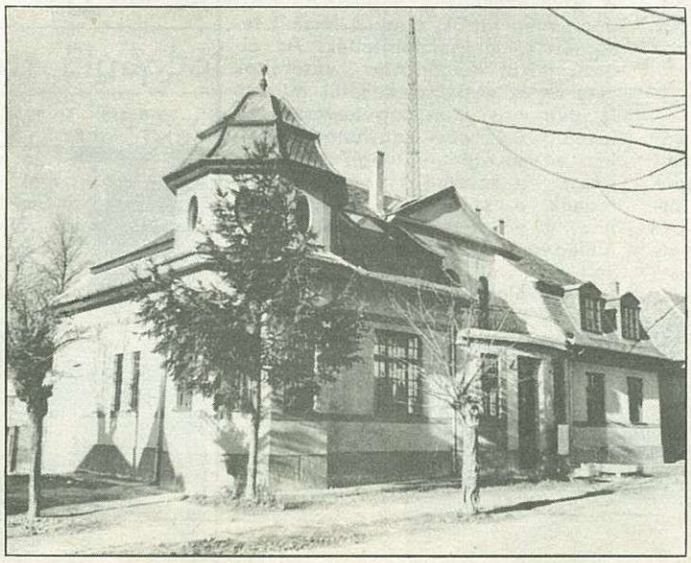

– Utoljára, de nem utolsósorban a közoktatásról kérdezem.

– Két középfokú intézmény, három általános iskola és három óvoda: ez a celli választék. Most adják át az új szakmunkásképzőt, ami minőségi változást hozhat. Az általánosban 1800-an, a gimnáziumban több mint kétszázan, a szakmunkásképzőben négyszázan tanulnak. A szaktanári helyzet

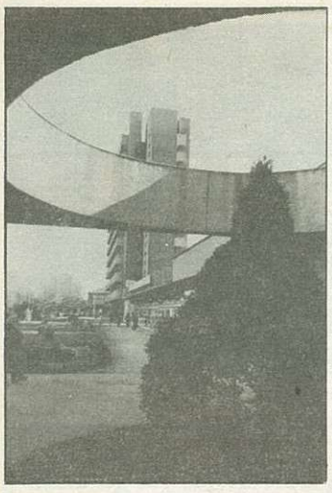

Magasház lentről

A hetvenes évek büszkeségeként emlegették Celldömölk egyetlen magasházát, amely a felhőkarcolókhoz mérve egyáltalán nem tartozik a magas házak közé. A Sághegy tövében azonban sem előtte, sem utána nem építettek ilyen magas házat. Sokáig a központ büszkeségeként emlegették, ma már nem. A messziről jövőnek legelébb most is ezen akad meg a szeme, de jóideje már nem erre a legbüszkébbek a celliek. Hiába, változnak az idők. Egy korszak emlékeként még sokáig megmarad, őrzi az időt, az ízlést, mint egy szép betonkolosszus – a hetvenes évekből...

jó, egyedül logopédusból van hiány. Az általános iskolák tanári gárdájával sincs gond, a színvonal jó. Igaz, nagy a tárgyi különbség az egyes iskolák között. A sági városrész Berzsenyi Lénárd általánosában nincs tornaterem. Hiányzik négy tanterem is. Az Eötvösben és a Gayerben jobb a helyzet. A Berzsenyi Dániel Gimnázium, az egykori Gábor Áron, 1949 óta működik. Szervesen beilleszkedett a város életébe és évről évre jó eredményeket produkál. Tavaly például a hatvanhat továbbtanulni szándékozóból harminchatot felvettek az egyetemek, főiskolák. Országosan is jó ez az arány. Az egyértelmű „profil" a hazai íz, sajátosság hiányzik... Valamikor a reál volt a gimnázium erőssége, most az idegennyelvű oktatás felé mozdulnak el. A német és orosz nyelv mellett szóba került a francia és az angol oktatása is. A szakmunkásképzésnek nagy, 101 éves hagyományai vannak. Meglehet, a vasuti járműszerelés terén szakközépiskolai oktatás indul. Ehhez meg kell nyerni a környező területeket, ki kell építeni a felvevő piacot.

Összeségében úgy ítéljük meg, hogy Celldömölk nem szakadt le megyétől, sem kultúrában, sem oktatásban, bár kétségkívül akadnak gondok. De ezek a gondok megoldhatók, van erre elég erő és akarat.

Kilenc millió nem elég

A kórházi rekonstrukcióról

A celldömölki kórház kétségkívül fejlődött az elmúlt években, de nem egy területen alapvető a lemaradás. Marosfalvi Ferenc igazgatófőorvos tényeket említ.

– Az elmúlt időszakban új szociális helyiségeket adtunk át, öltözők és fürdők létesültek. Két új kórterem épült, felújították a röntgent, a labort és központi fűtést létesítettek. Az 1980-as rekonstrukció számlája 2,5 milliót tett ki, rengeteget segített a város és környéke. Jelentős haladás, hogy 1985-ben szakorvosi rendelőt avathattunk. A régi bíróság épületét alakították át e célra. Mellette új tüdőgondozó létesült. Ezek a fejlődés tényei.

– De vannak más tények is...

– Igen, a hiányosságokról is szólni kell. A kórházi ellátás körülményei nem a legjobbak. Egyetlen műtőben operálhatnak csak a sebészek, a szülészek. Legalább három műtőre lenne szükség. Az is gond, hogy a járóbetegforgalom a műtő előterében bonyolódik le és ez zavaró.

– Tervek?

– Széleskörű összefogással javíthatunk a helyzeten. Arról van szó, hogy a jelenlegi műtőt átalakítanánk steril és nem steril részre, tehát elkülöníthető lenne a két műtő. Továbbá szó lehet egy nőgyógyászati kisműtő létrehozásáról is. Toldaléképítéssel a járóbetegforgalmat is elirányíthatnánk a műtő előteréből. A program fontos részét képezi a lift felszerelése, ez most van folyamatban.

– Mit tud a kórház?

– 125 ágyas, sebészeti, szülészeti és belgyógyászati blokkok határozzák meg. Ezenkívül rendelkezünk egy 1200 literes vértranszfúziós állomással is. Tizenhat orvosi állás van, betöltetlen három. A szakmai munka színvonala jó, orvosaink felkészültek. Szinten vagyunk a megye hasonló intézményeivel, bár itt a legrosszabbak a tárgyi feltételek.

– Azaz a rekonstrukció korántsem ért véget.

– Így van. Csupán része annak a komplex programnak, amely a következő tervidőszakban a kórház egészének megújulását igéri. Fájlaljuk, hogy konyhánk és mosodánk igen elavult. Elmaradt négy szolgálati orvoslakás építése is.

Mazur Sándor sebészfőorvos higgadtan fogalmaz:

– Szégyellem, hogy olyan műtőben kell dolgoznom, amilyenben. Ez a legégetőbb gond, halasztathatatlan a változtatás. A korszerű ellátáshoz hozzá tartozna még számos új műszer beszerzése is. Kellene például röntgenkép erősítő. Szükség lenne az ultrahangos vizsgálat megteremtésére is. Célunk, hogy a betegek ne utazzanak szegényes eszközparkunk miatt más kórházba. Hiszen ez az orvost és beteget egyaránt megviseli.

– A lift megérkezett, így már szó lehet némi átépítésről, korszerűsítésről.

– A munkák miatt szünetel majd a nőgyógyászati tevékenység. A lehető legrövidebb idő alatt kell elvégezni az építést. Egy hónapon belül.

– Ismerve a munkamenetet, tartható a szoros határidő?

– Csak akkor állhat le a nőgyógyászati részleg, ha minden a helyén lesz. Ha a munkák gördülékenysége és szervezettsége garantált. A celli kórház újabb rekonstrukciója 7 milliót kóstál. A pénz egy része, hála az adományoknak és a támogatásoknak, rendelkezésre áll. Ugyanakkor továbbra is nagy szükség lesz a város és környéke segítségére. Eddig is segítettek, ezért köszönet. Pénzhiányos időkben méginkább megnő, felértékelődik a támogatások szerepe. Ne feledjük, önmagunkat támogatjuk, hiszen mindenki lehet beteg. Bárki rászorulhat a korszerű orvosi ellátásra. Ha az valóban korszerű, nagyobb lehet az esély a gyógyulásra is. A kórház támogatása tehát kötelességünk.

kozma

Műemlékmentők

Ez a szép folyosórészlet a hajdanvolt zárdaépületben, a városi tanácson készült. Több mint 12 millió forintos költséggel újjászületett. A vb-teremben és más helyiségben csodálatos freskók kerültek napvilágra. Amikor a volt járási tanács birtokba vette a házat, le ugyan nem bitangolták a felbecsülhetetlen értékű műveket, „csak" bemeszelték. Így aztán megmenekültek. Ma megcsodálják a restaurált képeket.

A tanácsház melletti parkban felújították a Szentháromság szobrot. Százötven éve a jó öreg celliek törvénybe iktatták, hogy rendszeres gondozói lesznek a szobornak. Valaha harminc éven át gyűjtöttek erre a célra, a felújítás mégis elmaradt. Most a tanács ezt is pótolta. A szobor talapzatán olvasható a város első bírájának a neve: Joachim Józsefnek hívták...

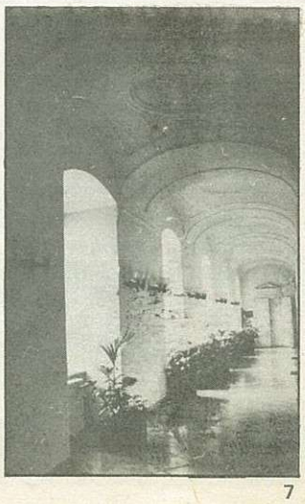

Új Kemenesalja

A város és környéke

Ha azt mondom: a város és környéke, csaknem egyet jelent Kemenesaljával. S ha azt mondom: Kemenesalja, a Sághegy, a borgátai dombvidék, a kissomlyói szelid lankás, a Cser vidéke, a sitkei és az ostffyasszonyfai táj jut eszünkbe. Kinek-kinek nyilván mást mond ez a vidék, az itt élők érzik igazán, hogy talán nincs ennél szebb sehol a kerek világon. A Kissomlyónak átinteget a Somló, Sitke dombjairól üzenetet hoz a lenge szellő Borgátának. Vékony, de tüzes borok teremnek ezeken a lankákon, szorgos emberek élnek a kemenesaljai falvakban.

A város fejlődésével gyarapodtak ezek is. Nem áll módunkban felsorolni valamennyi falut, de jó érzés megemlíteni, hogy például Egyházashetyétől Kemenesmihályfáig minden faluban vezetékes ivóvíz van. Megszépült közigazgatási épületek, óvodák, iskolák mindenütt. Valaki megjegyezte: ennek a tájnak előnyére vált, hogy az iskolai körzetesítések idején valahogy kikerült a figyelem középpontjából. A faluk többségében meghagyták a tagiskolákat, s lám, milyen jó, hogy így volt. Bobának ma aligha lenne ilyen szép iskolaegyüttese, mint amilyennel egy-két éve dicsekedhet.

Bármelyik falut választanánk, mindegyikben találnánk valami újat. Még a legeldugottabb községek is dicsekedhetnek egy-egy új létesítménnyel. Kemenesmagasiban is bővült az iskola, megszépült a templom. Szergény, Mersevát dinamikusan fejlődik, új házak egész sora épült az utóbbi években. Merseváton még templomot is tudtak építeni. A művelődés, az egészségügy egyetlen lakóhelyen sem elhanyagolt része a gyarapodó, önmagát emelő falusi életnek. Nagysimonyi művelődési háza, Kenyeri és Ostffyasszonyfa óvodája a bizonyíték minderre.

Az évforduló nem okvetlen arra való, hogy mindezzel dicsekedjünk. A mostani évek, az utóbbi idők különben sem adnak sok okot a dicsekvésre. Ám agyonhallgatni sem szabad mindazt, ami valóság, ami a kétkezi, azaz a hétköznapi munka eredménye, a szép teljesítmények gyümölcse.

Ezt a kis összegezést ez a meggyőződés diktálta.

Mérleg helyett...

A városi pártbizottság első titkárának a megyei lapban megjelent hosszabb írásából idézünk:

„Területünkön hosszú idő óta nincsen veszteséges vállalat, ipari szövetkezet; az országos átlag felett teljesítettek évek óta termelőszövetkezeteink. A városban és a falvakban az ötéves terv időarányos célkitűzései szinte maradéktalanul megvalósultak. A nehezedő körülmények ellenére nem csökkent jelentős mértékben a társadalmi munkában résztvevők száma. A hangulatra jellemző, hogy szinte az első szóra több mint 3 millió forintot adtak össze termelőegységek a kórház műtőjének a felújítására, de igen jelentős társadalmi összefogással már az átadás előtt áll a szakmunkásképző iskola, a celldömölkiek régi vágya."

Nem önkényesen ragadtuk ki Kálmán Jenő első titkár írásának ezt a részletét. A cikkben arra próbált magyarázatot adni, hogy sok egyéb mellett miért nem volt szükséges pártértekezletet összehívni a városban. A pártbizottság alkalmas arra, hogy a fent vázolt körülmények mellett, az országos pártértekezlet útmutatásai alapján Kemenesalján segítse a stabilizációt, illetve a kibontakozást.

Az idézett rész a valóságot tükrözi, egyfajta mérleg arról, ami van és ami lehetséges.

A SZÜVÖS KASTÉLY

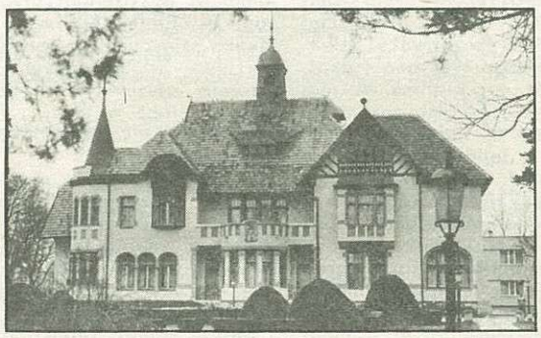

Vas megye arról nevezetes, hogy néhány évvel korábban innét indult el a kezdeményezés, amelynek az volt a lényege: mentsük meg a kastélyokat. A háború után nagyon sok falusi kúria, udvarház, kiskastély maradt árván; ezek egy részét hasznosították, különféle intézményeknek adtak helyet, akadt azonban több olyan, amely már-már az enyészeté lett.

Kemenesalja falvaiban is akad néhány kastély. A többsége éppen az utóbbi évtizedben megszépült, újjáépült. Ezek közé tartozik a sömjénmihályfai is, amely sokáig elhagyott gyermekek otthona volt. Felújították s most egy réztábla azt hirdeti a kapu mellett, hogy a KSH, azaz a Központi Statisztikai hivatal és a SZÜV, vagyis a Számítástechnikai és Ügyviteltervező Vállalat Berzsenyi Dániel oktatóközpontja.

Harangos emlékmű

Latyakos, sáros őszidőben, de az emlékezet tiszta fényében emlékeztünk dr Gosztonyi Jánosra 1986. végén, amikor a celldömölki temetőben felavattuk síremlékét. Életéhez méltó az emlékmű; a mészkőből faragott torony, kibillent néma harangjával. „E tájból indulok a világba, de pihenni ide térek." Ez a sor idézi őt, kőbe vésve. Az avatáskor Berecz János az MSZMP titkára mondott emlékbeszédet

Nem mesebolt, az ÁFÉSZ boltja

A fenti képen látható ízléses, belül meglehetősen tágas bolt Ostffyasszonyfán épült egy évvel ezelőtt. Az uraiújfalúba vivő út mellett, szinte a falu központjában bőséges áruval, élelmiszerrel és más közszükségleti cikkekkel várja a vásárlókat. Ha ránéz az ember, Gazdag Erzsi verssorai jutnak az eszébe: „Volt egyszer egy mesebolt, abban minden mese volt..." De ez nem mese, ez a valóság.

ÚJ KEMENESALJA
alkalmi kiadvány
a városavatás 10. évfordulójára
Felelős szerkesztő: Porfai János
Felelős kiadó:
dr. Tömböly Tamás vb-titkár
Pannon Nyomda Pápai Üzeme
Felelős vezető: Fríbert Jenő